

KLUB

Erika Baldè

Februar in marec v SKK

Po dobri meri zabave in po kulturni prireditvi Slovenije party-ja so si klubovci na naslednjem sestanku, v soboto 28.1., ogledali film Jurassic park. Sestanka se je udeležilo le manjše število klubovcev, saj je bila medtem gledališka skupina SKK v Rimu, na gostovanju s predstavo "Igra zamenjav" ali "Skupaj je lepše". V soboto 4. 2. je bila gost večera prof. Erika Košuta, ki nam je predavala o Ekvadorju in nam predstavila diapozitive svojega potovanja.

Ob priliki 8. februarja, dneva slovenske kulture, se je v klubu odvijalo nagrajevanje že tradicionalnega literarnega, slikarskega in fotografskega natečaja. Tokrat so sestavljali komisijo za slikarski natečaj Edi Žerjal, Magda Jevnikar in Jasna Merku, za fotografski natečaj pa še Peter Cvelbar. Literarne prispevke so ocenile Lučka Susič, Magda Jevnikar in Diomira Fabjan Bajc. Izid natečaja je bil naslednji: za fotografijo se je prvi uvrstil Danilo Pahor, drugi Paolo Tenze, tretji pa Tomaž Susič. Kritika komisije je bila sledeča: 1. mesto – izrazna moč kamna je poudarjena z množico sivih tonov. Dinamično kompozicijo ovrednoti igra senc. 2. mesto – morje – Avtor je znal s primernim doziranjem osvetlitve usmeriti pozornost gledalca k nevidnemu izvoru svetlobe. 3. mesto – krajina se zrcali v jezeru – Barvna dominantna modre barve poudarja hladnost zimске krajine, medtem ko zrcalna slika v spodnjem delu fotografije poetično nakaže stik vode z zrakom. Publika je nagradila kar dve fotografiji in sicer Danijela Radetti in Paola Tanze.

Slikarski natečaj je zmagal Matej Susič, drugi se je uvrstil Aleksander

2 ⇨

Mesec marec

Na mizi stoji bleščeča kristalna vaza, v njej pa rumene mimoze in rdeči nageljni, ki širijo svoj dišeči vonj po dnevni sobi. Tu so postavljeni kot poklon ženski, ki jo je zgodovinska preteklost pretirano postavljala med štiri hišne zidove, češ da je to njen naravni prostor. Res je sicer, da se ženska po naravi razlikuje od moškega, da je nagnjena k nežnosti in čustvenosti, da prevladuje v njej prvinski nagon materinstva; to pa še ne pomeni, da se mora njeno življenje odvijati v ožjem družinskem prostoru.

Odprtost navzven, pripravljenost na žrtvovanje, na odpovedi, vse te njene vrednote morajo zaživeti tudi v širšem družbenem prostoru, saj se popolna slika izkaže le takrat, ko dve osebi vzporedno delujeta in se medsebojno dopolnjujeta. To velja bodisi v ožjem družinskem krogu, ko mož in žena skupno ustvarjata družinsko atmosfero, ali pa v širšem krogu, ko njuno delovanje skuša izoblikovati čim popolnejšo družbeno skupnost.

Danes pa je položaj ženske morda zašel v neko drugo skrajnost, pretirane zahteve številnih feminističnih gibanj so nekoliko izmaličile podobo ženske, saj so ji zatemnile prvotno vlogo matere.

Zato naj nam mesec marec ponovno prikljiče v zavest podobo ženske-matere kot simbol ljubezni, odpovedi in žrtvovanja.

Jadranka Cergol

Nagrajenci literarnega in likovnega natečaja SKK

Danilo Pahor - 1. nagrada kritike

◀ 1

Galopin, za njim pa Štefan Turk. Člani komisije so v zvezi z nagrajenimi deli izjavili: 1. mesto – Bled – Avtor suvereno obvlada tehniko akvarela; v spretni igri barvnih prelivov se lirčno izpoveduje. 2. mesto – Vez – Slika je spontana, kompozicija harmonična, preveva jo občutek družbene vživetosti. 3. mesto – Reliefni poudarek barvnih potez dodatno zgošča izrazne napetosti. Glede slik se je glasovanje publike ujemalo s komisijo in nagradilo Mateja Susiča.

Literarni natečaj je zmagal Tomaž Susič s prispevkom "Prišla bo tvoja ura", druga se je uvrstila Erika Baldè s spisom "Antigona, ki ni videla odra", tretji pa Ivo Kerže z delom "Zimsko nebo je kakor porcelanast krožnik..." Komisija, ki se je pri izbiri prvouvrščenega ujemala z izbiro publike, je tako komentirala prispevke: 1. mesto – Avtor je napisal zgodbo, ki iz navidezno nepomembnega dogodka prerase v razmišljanje o življenju in smrti. Pripovedovanje je slikovito, tekoče, privlačno, posebno nekateri detajli dokazujejo, da gre za nadarjenega pisca s smislom za opazovanje. 2. mesto – Pripoved je oblikovana spretno, s tankočutnostjo in smislom za psihološko poglobitev. Odlikuje se tudi po humanističnem pristopu do aktualne problematike. 3. mesto – Učinkovita surrealistična pripoved, ki deluje na bralca sicer nekoliko šokantno, se na koncu nepriča-

kovano razplete in dokazuje vitalističen odnos do življenja.

Za naslednji sestanek, v soboto, 18.2., je odbor organiziral predpustno zabavo. Večer z nenavadnim naslovom "20.000 klubovcev pod morjem" naj bi se odvijal na temo morja. Sicer pa se presramežljivi klubovci niso upali našemiti. Naslednji teden, na pustno soboto, je sestanek odpadel.

Prvi sestanek v mesecu marcu smo posvetili bližajočemu se dnevu žena in njegovemu pomenu. Nadja Magajna nam je predstavila vlogo ženske v današnji družbi; Mojca Mljač in Mara Petaros pa sta nam govorili na podlagi lastnih izkušenj.

V soboto 11.3. so si klubovci nadeli to nalogo, da bodo sebe bolje spoznali. Tako je večer potekel med raznimi psihološkimi testi in vprašalniki. Naslednji sestanek smo posvetili Slovenski Evrošoli in prireditvam, ki so z njo povezane; ta se bo v kratkem odvijala ravno v Trstu. O prireditvah samih je spregovorila Lučka Susič, o posameznih jezikovnih manjšinah pa: Kristina Valenčič za Irsko, Manica Maver za Škotsko in Wales, Janez Mljač za sev. Frizijce, Tomaž Susič pa za zah. Frizijce.

25.3. so si klubovci ob obletnici konca 2. svetovne vojne ogledali film "Schindler's list". Uvod na temo antisemitizma in koncentracijskih taborišč je podala mentorica Lučka Susič.

SLOVENIJA V SVETU

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti nas predstavlja Evropi

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti je (predvsem v Gorici) zadnje čase precej aktivna.

Od 17. do 19. marca sta se na primer dva njena predstavnika, Peter Rustja za Trst in Erika Jazbar za Gorico, udeležila mladinskega seminarja v kraju Santo Severo pri Rimu. Seminar, katerega so se udeležili predstavniki trinajstih držav in osemnajstih manjšin, sta organizirala mladinski odbor CONFEMILI-ja in Urad za manj razširjene jezike pri Evropski skupnosti. Tema seminarja je bila "Mladinska dejavnost znotraj etničnih manjšin". Veliko so se tudi pogovarjali o kulturnih in študijskih izmenjavah med mladimi, ki pripadajo etničnim ali jezikovnim manjšinam.

Predstavniki MS SSK se bodo od 8. do 14. aprila udeležili še drugega seminarja, znanega pod imenom MENS. Tokrat bo seminar na Koroškem, pripravili pa ga bodo predstavniki tamkajšnje slovenske manjšine.

Velikonočno bedenje na Opčinah

Tudi letos bo mladina iz openske župnije na veliki četrtek zvečer pripravila velikonočno bedenje, ki je lani privabilo veliko mladih in starejših iz vseh tržaških župnij, ki so se hoteli na lep način pripraviti na največji krščanski praznik.

Mladi bodo letošnje bedenje pripravili na podoben način, kot so lanskega. Poudarek bo na molitvi in meditaciji, h katerima bodo pripomogli tanzéjski napevi (s spremljavo orkestra) in branje odlomkov iz Svetega pisma.

Vabljeni so torej vsi – v četrtek, 13. aprila, po večerni sveti maši v župnijsko cerkev na Opčinah.

Evrošola

Od 20. do 23. aprila bo v našem zamejstvu zanimiv dogodek, t.j. Evrošola, o katerem lahko preberete marsikatero zanimivo novico v intervjuju, ki ga je za to številko pripravila Neva Zaghet. Naj tu poudarimo, da bo to res pomembna in odmevna pobuda, ki jo moramo dobro izkoristiti, da svojim sodržavljanom italijanske narodnosti dokažemo, da nas je tu še vedno veliko. Zato se priporočamo prav vsem bralcem, da se udeležijo katere izmed prireditev, ki bodo povezane z Evrošolo, in ki bodo odprte širši javnosti. Priлагamo program teh prireditev.

Breda Susič

Danjel Radetti: Planine - 1. nagrada kritike

Tomaž Susič - 3. nagrada kritike

Slovenska Evrošola: pogovor s prof. Marjanom Kravosom

Dežela Furlanija-Juljska krajina bo konec meseca aprila priča dvema izrednima dogodkoma: proslavi petdesete obletnice ponovne ustanovitve slovenskih šol v Italiji ter t.i. slovenski Evrošoli. Obe bosta potekali istočasno, kar je marsikoga zmedlo, saj je pri nas Evrošola nov pojem. Da bi izvedeli kaj več o pripravah na ta veliki dogodek, smo se pogovorili z enim izmed krajevnih organizatorjev, to je s profesorjem Marjanom Kravosom, ki je pri nas znana osebnost: doma v Trstu, je dolgo let bil skavtski voditelj; to je kasneje moral opustiti zaradi službenih dolžnosti, saj je sedaj ravnatelj Nižje srednje šole pri Sv. Ivanu. Radijski poslušalci pa ga poznajo tudi kot člana Radijskega odra.

Profesorja Kravosa smo najprej vprašali, kako bi ocenil priprave na Evrošolo in na petdeseto obletnico, ki jo slavijo slovenske šole v Italiji.

To je zame srečna spojitev dveh dogodkov v istem sončnem letu: na eni strani festival manjšinskih šol v okviru Evropske Skupnosti, na drugi pa 50. obletnica slovenskih šol; na tak način nam je dana možnost, da pripravimo praznovanje, ki ni več osredotočeno le na preteklo dogajanje, pač pa iz preteklosti črpa navdih za

prihodnost. Bodočnost pa je odpiranje v svet, bodočnost so otroci in njihova srečanja z vrstniki. Zaradi tega bo letošnja Evrošola bogatejša, saj bo spojila preteklost in prihodnost.

V naši deželi se bodo srečali predstavniki manjšinskih šol v ES: koliko se jih je prijavilo?

Teh je od 300 do 400: všteti so otroci in njihovi spremljevalci. Sicer pa je v pobudo vključenih okrog dva tisoč mladih, saj bodo pri Evrošoli sodelovale vse stopnje krajevnih šol, deloma tudi tržaške italijanske Srednje šole. Te so naše povabilo k sodelovanju sprejele brez negativnih reakcij, pač na šolskem nivoju. Seveda pa gre poudariti, da smo za pripravo odgovorni slovenski šolniki in sodelavci, medtem ko se italijanske šole nam priključijo.

Leta 1993 je slovenska Nižja srednja šola I. Cankarja iz Trsta že sodelovala pri Evrošoli, ko so jo pripravili v Friziji, na Nizozemskem. Vi ste se takrat kot profesor udeležili tega mladinskega šolskega festivala: kako bi danes ocenili takratno izkušnjo?

Vladalo je veliko navdušenje, ki se ni poleglo niti ob povratku domov. Nekateri učenci so se prvič udeležili potovanja izven naše Pokrajine in zadihali nekaj evropskega, svetovljanskega duha; to je bila tudi priložnost, da so na našo tukajšnjo stvarnost začeli gledati s ptičje perspektive, kar je bilo nedvomno pozitivno. Vse štiri dni, kar smo ostali v Friziji, je navdušenje bilo na višku; k temu je nedvomno prispeval topel sprejem, ki smo ga bili deležni, in pa skrb, s katero so festival pripravili: učenci in njihovi profesorji so se dolgo pripravljali na obisk drugih manjšincev, skušali so se živeti v položaj otroka, ki se nenedoma znajde v tujem okolju, brez staršev, morda prvič sam tako daleč od doma; prav na podlagi tega simuliranja so nam nato priskočili na pomoč: vsak izmed nas (tudi profesorski kader) je imel svojega 'angela varu-

Himna Slovenske Evrošole '95

*Evrošola v zarji Trsta
se razvneva v mladi sij,
vsak od nas iz daljne zemlje
nosi žarek svežih sil.
Ob sinji jadranski obali
smo mladi Evrope se zbrali,
da v zarji naše mladosti
bi roko si toplo podali.
Pojmo, Evrošoli, pojmo!
Ljubezen je naša zastava.*

Besedilo: Boris Pangerc

Glasba: Aleksander Vodopivec

ha', otroka, ki se je občasno približeval in povpraševal, ali je vse v redu. Upajmo, da bo tudi nam letos uspelo ustvariti tako prijetno vzdušje, čeprav se mi radi ubadamo z birokratskimi zadevami in tako pozabimo na manjše, a še kako pomembne stvari.

Eden izmed namenov Evrošole je tudi ta, da bi otroci spletali prijateljske vezi: ali res pride do tega?

Odvisno: vezi nastanejo, to že, vendar v enkratnem vzdušju, ki kaj kmalu izgine in z njim tudi nova prijateljstva. Treba je začeti že veliko prej: nekatere slovenske šole so že v stiku z gosti, učenci si dopisujejo, skratka, nekaj nastaja. Sicer je procent trajnih prijateljskih vezi nizek, vendar je treba upoštevati, da je to le začetek vzpostavljanja stikov z drugimi evropskimi manjšinami. Nekaj dobrih rezultatov je frizijska Evrošola že doprinesla: neka frizijska družina je ohranila stike z našimi slovenskimi učenci in kasneje celo prišla na obisk.

Kako pa je z organizacijo tako zahtevnega praznovanja? So vam krajevne oblasti priskočile na pomoč?

Oblasti so zavzele naklonjeno stališče, sicer pa je naš največji pro-

Program Evrošole 19.-23.4.1995

blem finančne narave: katerakoli manifestacija brez trdne ekonomske podlage je namreč gola utopija. V tem času smo končno le dobili trdnejša zagotovila glede tega: največji prispevek nam je nakazala Evropska Skupnost, medtem ko je dežela FJK soorganizator sobotnega popoldneva (takrat bodo nastopile vse skupine: to bo dolg program s kratkimi točkami, na katerem bodo sodelovale slovenske osnovne šole iz Trsta, Gorice, Vidma in Špetra). Slovenija pa omogoča izlet gostov v Postojno. Za glasbeni del je odgovorna Glasbena Matica, sodelovale pa bodo vse ustanove, ki jih premoremo Slovenci v Italiji; vseh se seveda ne da naštetih. Hvaležni pa bomo vsem, ki bi nas radi finančno podprli v zavesti, da je to velikopotezen načrt, ki lahko nas in nove rodove obogati ter vključi v širši evropski, svetovljanski prostor – to pa bi imelo blagodejen vpliv na naše mišljenje in na naš način življenja.

Gostje bodo stanovali pri družinah: kakšen je bil odziv ljudi pri nas?

Starši so že lani bili seznanjeni s pobudo ter so se ponudili, da bi doma gostili v glavnem po dva učenca: na tej podlagi letos le pišemo dokončne sezname družin. Zanimalo nas je, da bi pri Evrošoli bil soudeležen čim širši teritorij Dežele, zato ti sezname vključujejo družine, ki prebivajo po vsej FJK. Slovenski šolniki pa bomo poskrbeli za tuje profesorje in spremljevalce; vsekakor mislim, da bi bilo lepo, ko bi se kaka družina javila in sprejela tuje starše in spremljevalce: tako bi prišlo do tesnejšega stika med udeleženci praznovanja.

Še zadnje vprašanje: radi bi, da bi Vi še enkrat obrazložili, zakaj ste organizatorji združili Evrošolo in 50. letnico slovenskih šol; marsikdo se z vami ne strinja...

Tega se dobro zavedam, saj so ljudje bili navajeni na eno samo veliko prireditev v Kulturnem domu, letošnja formula pa je povsem neobičajna. Mi se že leto in pol pripravljamo na štiri dni praznovanja, ko bomo proslavljali tudi obletnico slovenskih šol, vendar bo ta vključena v celoten program. Pravzaprav je Evrošola za nas proslavljanje jubileja, vendar s

	Sreda 19.4 odg.: Legiša	Četrtek 20.4. odg.: Pangerc	Petek 21.4. odg.: Milič	Sobota 22.4. odg.: Kravos	Nedelja 23.4. odg.: Kravos
DAN...	PRIHODA	MANJŠIN	PRIJATELJSTVA	RADOSTI	MIRU
08.00		Gostje in gostitelji pridejo z otroki v šolo			
09.00		Skupne učne ure ali dejavnosti	Shod v telovadnici v Zgoniku	Postojnska jama	Shod pod Repentabrom
10.00					Program na Repentabru
11.00					
12.00		Suho kosilo	Suho kosilo		Dokončni razhod
13.00					KONEC SLOVENSKE EVROŠOLE
14.00	PRIHOD SKUPIN	14.00 Zbirališče pred Rižarno 14.15 Vhod v Rižarno	Pohod po bližnjem Krasu		
15.00		15.00 Vkranje v avtobuse 15.30 Prihod v Trst in razmestitev po zbirnih krajih (kratek program)			
16.00		16.30 Otvoritev na Trgu Unità		Prihod v Gorico Športna palača	
17.00		17.30 Odhod s Trga Unità		Pričetek zaključne prireditve	
18.00					
19.00					
20.00		20.30 Kulturni dom v Trstu / Kulturni dom v Gorici: Akademija ob 50. obletnici slovenskih šol v Italiji (organizirajo višje srednje šole)	20.30 Kulturni spored po društvih		
21.00				Odhod domov	
Opombe	Za organizacijo namestitve poskrbi šola. Spremlstvo posameznih skupin: dijaki višjih srednjih šol . Dva dijaka na skupino	Zbirni kraji: Trg Goldoni Trg Borza Molo Audace Trg Sv. Antona Via delle Torri (glej dnevni program)			

pomembno spremembo optike: ne le zgodovina, ampak tudi odprtost svetu, Evropi, mladim rodovom, bodočnosti. Evrošola torej ne kot tujek v naši stvarnosti, ampak kot naše, neobičajno praznovanje 50. letnice ponovne obnovitve slovenskih šol v Italiji.

Hvala lepa za intervju in obilo uspeha pri praznovanju! Spodaj navajamo številko tekočega računa za vse, ki bi radi konkretno podprli organizacijo proslavljanja:

01/7780/13 pri Tržaški Banki v Trstu. Organizatorji se vsem vnaprej toplo zahvaljujejo za pomoč.

Prišla bo tvoja ura...

“Glej, glej...” je pomislil David, ko je v izložbi starinarne zagledal staro uro. Prav tako, kot si jo je vedno želel. Leseno stensko uro z izrezljanimi okrasi. Tako, ki ji lepo zlato nihalo skandira ritem, svinčnica pa jo redno preganja k delu. Vsako toliko pa še pokuška kukavica iz malega okenčka in zapoje pesmico, da bi ljudi obveščala o minevanju časa. Videti je bila precej stara in verjetno tudi dragocena. David je malo zračunal, če bi njegova denarnica prenesla kak večji nakup in ne bi pri tem posebno trpela. Pred kratkim je prejel plačo, tako da je sedaj le imel nekaj papirja v denarnici. Nazadnje je odločil, da se bo najprej pozanimal v trgovini, koliko stane ura, šele potem pa bo vse dobro izračunal. Pogumno je stopil v malo starinarno, nasuto s predmeti. Malo se je ozrl in okoli sebe videl same zanimive in, kolikor je lahko sam presojal, dragocene predmete. Sploh je bil David eden tistih, ki se radi sprehajajo po boljših sejmih ali se zatečejo v kako starinarno in tam prebijejo cele ure, ker se jim zdi vsaka stvarca čudovita. Ne samo čudovita, ampak skoraj čarobna. Na žalost pa je minilo že veliko let, odkar si je David zadnjič privoščil kaj takega. Od trenutka, ko je dobil stalno službo, ni imel več prostega časa.

“želite?” je kar naenkrat spregovorila majhna stara ženička. David je pomislil, da je ta sključena stara babica kot nalašč za tako trgovino. “Vstopil sem zaradi tiste ure, ki je obešena v izložbi”, ji je odgovoril. “Aha, ura. Tista stara stenska ura. Sploh si ne morete predstavljati, koliko je stara. Lahko bi rekla, da jo imam že celo večnost,” je dejala starka in se na ves glas zasmejala ter spačila svoja usta v brezzobo odprtino. David se je skoraj prestrašil ob tem smehu, ki ga je spominjal na glas vrane, ki se spušča na polje, da bi začela s pojedino. Še bolj pa ga je strašil njen oster pogled, ki ga je dobesedno zbadal. Pomislil je, da je bolje, če pobere šila in kopita ter se čim hitreje oddalji od te upognjene starke, zato ji je rekel: “Gospa, če je ta ura tako stara, je gotovo tudi dragocena. Jaz pa nimam veliko denarja. Torej, nasvidenje.” “Nikar tako hitro”, ga

je zaustavila brezzoba starka, “ponudila vam bom odlično ceno”. “No, naj bo. Ampak hitro povejte, ker se mi že mudi,” je odgovoril David in z nestrpno kretnjo pokazal na svojo zapestno uro. “Oho, vidim, da imate s seboj že neko uro. Kaj bi delali z dvema urama?” je pričela starka z nežnim, pomirjajočim glasom. “Najbolje bo, če pustite meni svojo uro, jaz pa vam pustim svojo.” Sedaj je bil njen glas lep, gladek, skoraj hipnotičen, da je bilo Davidu skoraj žal, da se je je prej zbal in je hotel zbežati. “Vem, kaj mislite”, je nadaljevala, “vaša ura sploh ni dragocena in bi s tem nastradala jaz. Toda ura je pa le ura in mene res ne zanima več, če imam tole svojo uro ali tisto vašo. Obratno, vaša mi je bolj všeč!” Davidu se je gospa res skoraj smilila, čeprav je bil kar presenečen, kako mu je brala v mislih. Obenem pa je bil ves raznežen. Tako je kar hitro nanese, da ga je prepričala, da ji bo ustregel. Nekako se mu je zdelo, kot da jo mora ubogati, kot da je izmenjava ur edina možna rešitev. “V redu, gospa. Tu imate mojo uro,” je rekel, si odpel uro z zapestja in ji jo izročil. Ona pa je stopila do izložbe, vzela lepo staro stensko uro, jo zavila v časopisni papir in mu jo dala. “Pazite nanjo. Zelo pazite, kajti tale ura je edinstvena na svetu. Edina, ki bije za nas vse,” je rekla starka, ko je David že stal na pragu, in se spet zasmejala. Njen obraz se je spet spremenil v tisto nagubano, brezzobo, grozljivo masko, ki ga je prej prestrašila. David se je hipoma obrnil in stekel, in sploh se ni ozrl, da ne bi videl njenih iskrivih oči, kako iščejo za njim in ga zasledujejo.

David je položil uro na mizo. Malo je pomislil na dogodek, ki se je pripetil pred kratkim, in če bi se pogledal v zrcalo, bi videl, kako je zardel. Po eni strani ga je namreč bilo zelo sram, da je tak velik moški kar zbežal pred nedolžno, sključeno starko. Po drugi strani pa je pomislil, da bi jo vsak porisal, če bi zaslišal tisti smeh in bi ga tako oblila zona in mrzel pot, kot je njegova. Vsekakor se je David potolažil s pogledom na uro, ki jo je pravkar odvil. Res je bila čudovita. Kamorkoli bi jo postavil, bi se popolnoma ujemala z

ostalimi deli pohištva. Nazadnje se je odločil, da jo bo postavil na steno, v katero zija večji del svojih delovnih dni, in sicer nasproti pisalne mize. Z žeblja sredi tiste stene je najprej snel velik okvir in namesto tega je obesil svojo novo uro s kukavico. Potem je stopil nekaj korakov nazaj in si ogledal steno v celoti: prav res je bila čudovita, tale ura, Davida je kar očarala!

Nekaj dni kasneje se je David zavedel, da z uro nekaj ni v redu. Že od vsega začetka je bilo nekaj narobe, le da mu do tedaj to ni prišlo na misel.

Narobe z uro je bilo to, da ni bilo nič narobe. Ura je kar naprej tiktakala. Perfektno. Odkar jo je zagledal v izložbi, je stalno korakala naprej in ni zgrešila niti za sekundo. Po navadi je bilo treba take ure naviti vsakih 24 ur, ta pa je kar pogumno šla svojo pot naprej. Tudi kukavica je redno zapela svojo pesmico, skoraj preveč uglaseno za navadno mehansko ptičico. Skratka, ura je bila preveč perfektna. David se je tudi spomnil, da je on ni sprožil, ko jo je postavil na steno, da je pravzaprav tekla tudi takrat, ko jo je, zavito v časopisni papir, nosil okoli po mestu. Gotovo je bilo z uro kaj narobe, moralo je biti kaj narobe, ker se ni obnašala kot običajne ure.

David je postajal čedalje bolj radoveden. Hotel je vedeti, kako deluje ta čudežna ura. Snel jo je z žeblja in jo postavil na pisalno mizo. Nekaj časa si jo je ogledoval in razmišljal, kaj naj bi z njo. Potem je odšel iz sobe in se minuto kasneje vrnil z izvijačem. Uro je prevrnil (tik tak, je nadaljevala) in skušal najti vijake. A zaman. Vijakov enostavno ni imela. Niti kake špranje ni imela, razen tiste, iz katere je uhajala kukavica in pa tiste, iz katere sta molela nihalo in svinčnica (tik tak, sta vztrajala). David ni in ni mogel razumeti, kako je bila ura narejena. Zdelo se je, da je izdelana iz enega samega kosa lesa. Ampak... Kako so potem vstavili vanjo ves mehanizem? Nemogoče, da so ga vgradili skozi eno od tistih dveh luknjic. David je kar vzkipeval. Preveč stvari mu ni šlo v račun. Tale ura (tik tak) je bila preveč skrivnostna.

Nazadnje se je odločil. Vzel jo je v roke (tik tak), jo dvignil visoko nadse

(tik tak) in jo na vso moč treščil na tla.

Ura je nenadoma obmolknila (...). Pravzaprav se je Davidu zdelo, da ni še nikdar zaslišal take tišine okoli sebe. Niti šuma ni bilo slišati. Šele ko se je zgani, je zaslišal prvi šum. Počasi se je sklonil in pogledal ostanke lepe lesene stenske ure s kukavico. Hotel je na vsak način videti, kaj jo je poganjalo naprej. Odmaknil je večji kos lesa, da bi videl, kaj je bilo v notranjosti in videl ... nič. Ničesar ni videl. Sploh so bili na tleh samo kosi lesa, ki so prej sestavljali zunanji del ure, kazalci, ki so še vedno kazali peto uro in šest minut, nihalo, svinčnica z zlato verigo in pa kukavica na podstavku. Nič drugega ni bilo na tleh. Notranjosti ure ni bilo!

Davidov pogled je postajal meglen. Ni mogel verjeti svojim očem. Sape mu je primanjkovalo, jezik z grozljivim okusom se mu je lepil na nebo. Zrak v sobi se mu je nenadoma zdel slab, sploh je bilo vse okoli njega neokusno, gnusno. Moral je takoj na svež zrak, da se mu ne bi uprl prej še želodec. Stekel je skozi glavni vhod in globoko

zadihal. Ampak tudi s tem si ni opomogel, kajti vsakdo bi bil opazil razliko. Svet ni bil več isti. Ptice, ki so prej glasno prepevale na njegovem vrtu, otroci, ki so se veselo igrali na klancu, avtomobili, ki so se peljali po bližnjih cestah, železniška postaja, ki je odmeve svojega hrupa pošiljala daleč naokrog... Vsega tega ni bilo več. Svet je bil potopljen v absolutno tišino. Prazen, pust svet. David je stekel po dvorišču, po klancu do ceste, po cesti do križišča, tam zavil na širšo cesto, prišel celo do prvih trgovin. A zastoj. Nikogar ni srečal. Ceste so bile prazne, vladala je popolna tišina, ki jo je motil le zvok njegovih korakov, ki so orjaško odmevali v nenaravni tihoti.

Ko je že mislil, da bo znorel, je Davidu šinila v glavo bistra misel. Sedel je v prvi avto, ki mu je prišel pod roke (gospodarja tako ni bilo v okolici) in se odpeljal proti središču mesta. Začuden je ugotavljal, kako so ljudje zapustili svoje avtomobile kar sredi ceste, tako se je s težavo prebijal po cesti naprej. Ko pa je prišel skoraj do središča, je moral zapustiti avto in se odpraviti

peš naprej, kajti vozila so bila tako pogosto posejana vsepovsod, da ni mogel naprej. Hitro je korakal, skoraj tekel, da bi čimprej prišel do svojega cilja: do starinarne in do sključene starke, ki mu je prodala vražjo uro.

Ko pa je došel do kraja, kjer je bila starinarna, se je kar sesedel. Starinarne seveda ni bilo. Namesto nje je bila tam urarna. In vsi kazalci na vseh urah so kazali točno peto uro in šest minut.

David je še enkrat pomislil na starine zadnje besede, ko je rekla: "Zelo pazite, ker je ta ura edina, ki bije za nas vse." Nato je potopil obraz v dlani in začel jokati.

Tomaž Susič je za to zgodbo prejel prvo nagrado na letošnjem literarnem natečaju, ki ga je ob dnevu slovenske kulture priredil Slovenski kulturni klub. Žirija je svojo izbiro utemeljila takole:

Avtor je napisal zgodbo, ki iz navidezno nepomembnega dogodka prerase v razmišljanje o življenju in smrti. Pripovedovanje je slikovito, tekoče, privlačno, posebno nekateri detajli dokazujejo, da gre za nadarjenega pisca s smislom za opazovanje.

Matej Susič: Bled - 1. nagrada kritike

The singing clarinet

Bučni aplavzi so v četrtek, 9. februarja pričali o izrednem uspehu koncerta klarinetskega virtuozu Giore Feidmana, ki je nastopil v tržaškem gledališču Miela. Feidman, Argentinec po rodu in Žid po veroizpovedi, je najprej študiral na konservatoriju v Buenos Airesu, nato pa je bil 18 let prvi klarinet v izraelskem filharmoničnem orkestru. Med bivanjem v Izraelu je opazil, da tradicionalna židovska glasba počasi izumira, zato se je odločil, da bo zbral liturgične in ljudske melodije, jih ohranil, izvajal in ponesel v svet. Zaslovel je tudi po svojem sodelovanju pri izoblikovanju glasbe za film Schindler's List.

Že od samega začetka koncerta je Feidman iskal stik s publiko: medtem ko sta ga namreč na odru čakala njegova spremljevalca, kontrabasist Antony Falanga in kitarist Joseph Francis Basar, se je on prikazal na dnu dvorane, intoniral otožno solistično melodijo, in se počasi pomikal mimo sedežev. Ozračje se je takoj ogrelo, poslušalci so se navdušili nad prepletanjem žalostnih in frenetičnih ritmov v klezmerskih skladbah, ki jih je Feidman kar prelival eno v drugo brez premorov.

Publiki pa se je Feidman želel približati tudi z besedo: v prijetni mešanici angleščine, italijanščine in španščine je spregovoril o svojem gledanju na glasbo. Glasba je zanj sredstvo, ki

združuje in povezuje ljudi, ki briše meje in razlike med njimi. Pred glasbo smo namreč vsi enaki, ne glede na našo narodnost, vero ali spol. Vsi smo posredovalci, preko katerih se glasba izraža. V luči tega univerzalističnega pojmovanja lahko razumemo, kako je Feidman z izredno lahkoto preskakoval od ene melodije na drugo, od leitmotiva iz filma "La stangata" do Schubertove "Ave Maria", od Gershwinove "Summertime" do argentinskih tangov, od otožnega in mističnega do razposajenega in igrivega glasbenega razpoloženja. Zato tudi koncert ni imel vnaprej določenega programa. "Ali imate program? Če bi ga imeli, bodite gotovi, da se ga ne bi držal," je med eno skladbo in drugo pripomnil Feidman.

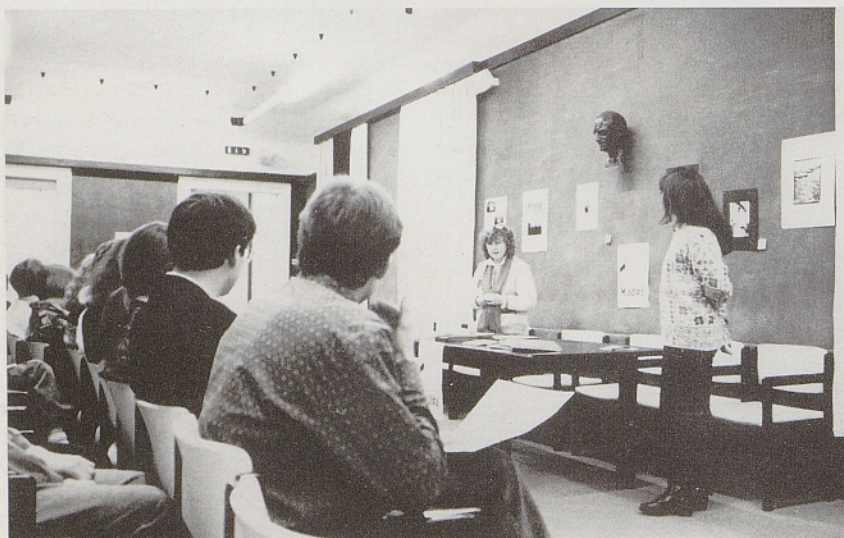
Večina koncerta pa je bila posvečena klezmerski glasbi. Naj omenim, da izraz "klezmer" izvira iz židovskih besed "kli-zemer" (instrument melodije). Feidman namreč izraža samega sebe preko melodije in o sebi pravi, da ostaja pevec, tudi ko igra klarinet. Zato si je nadel vzdevek "the singing clarinet" (pojoči klarinet). Časnikarji pa so si zanj zamislili še drug vzdevek: "the incredible clarinet" (neverjetni klarinet) zaradi virtuoznega igranja in glasbenih akrobacij, ki jih Feidman izvaja z izredno preprostostjo in gibčnostjo. Prsti mu kar poskakujejo po tipkah, njegov

klarinet zdaj hrešči in piska, zdaj godrnja in kruli, zdaj skorajda utihne, medtem ko mu kitara in kontrabas nudita ritmično podlago in melodično oporo. Tako nastane sproščena in nezadržna glasba, ki jo je težko, če ne nemogoče, podrobno opisati: razumeš jo, ko se ji popolnoma prepustiš, da te prevzame s svojo intenzivnostjo in polnostjo.

Vzdušje v dvorani je bilo zelo prijetno. Feidmanu je uspelo doseči svoj

cilj: združil je celotno publiko, ki jo je med recitalom večkrat pozval, da je pela z njim in z njegovim klarinetom, na koncu koncerta pa je petje vzbrstelo v dvorani kar samo od sebe.

Posnetek z društvenega sestanka SKK v Peterlinovi dvorani.

RAST, mladinska priloga Mladike.
Pripravlja uredniški odbor mladih.

Pri tej številki so sodelovali:
Erika Baldè, Jadranka Cergol,
Breda in Tomaž Susič, Neva Zaghet,
in Sara Trampuž

Uredila Breda Susič

Trst, marec 1995

Tisk Graphart
Drevored G. D'Annunzio 27/E,
Tel. 040/772151